

1. Czy jako producent etykiet (drukarnia) dla klienta, u którego system kaucyjny jest obowiązkowy - musimy w odpowiedni sposób zabezpieczyć takie etykiety, utylizować dokładnie etykiety nie wprowadzone na rynek? Jak zabezpieczyć takie etykiety?

Odpowiedź:

Przepisy dotyczące systemu kaucyjnego nie regulują tych kwestii. Mają tu zastosowanie inne przepisy, których analiza może być przedmiotem indywidualnego opracowania. W przypadku zainteresowania takim opracowaniem, prosimy o kontakt na srodowisko@rev-log.com

2. Jakie są obowiązki sprzedawców wysyłających produkty w opakowaniach kartonowych i z tworzyw sztucznych?

Odpowiedź:

W pytaniu nie doprecyzowano, o jaką wysyłkę chodzi. Jeżeli chodzi o wysyłkę zagranicę, należy ewidencjonować masy i rodzaje wysyłanych opakowań oraz raportować te informacje do BDO w rocznym sprawozdaniu produktowym. W sprawozdaniu nie nalicza się opłat, natomiast jego niezłożenie zagrożone jest karą grzywny. Należy również realizować obowiązki w kraju docelowym wysyłki (zazwyczaj jest to podobnie jak w Polsce, czyli wpis do rejestru i zagwarantowanie osiągnięcia poziomów zagospodarowania odpadów opakowaniowych tego samego rodzaju, jak wprowadzone opakowania).

3. Sortowanie elektrołomu i kwalifikacja do kodów.

Odpowiedź:

Kwalifikacja do kodów musi być prowadzona w oparciu o źródło powstawania odpadów. Wynika to z objaśnień do katalogu odpadów, według których kodu należy szukać kolejno w poniższych grupach, biorąc pod uwagę źródło:

- 1) 01-12 i 17-20,
- 2) 13-15,
- 3) 16.

Elektrozłom kwalifikuje się do grupy 16: Odpady nieujęte w innych grupach, podgrupy 16 02: Odpady urządzeń elektrycznych i elektronicznych. Sortowanie należy prowadzić we frakcjach odpowiadających kodom odpadów ujętych w podgrupie 16 02, biorąc pod uwagę m.in. zawartość elementów niebezpiecznych.

4. Czy w sytuacji, kiedy podmiot zewnętrzny produkuje dla nas soki w butelkach PET pod marką własną jesteśmy zobowiązani do uczestnictwa w systemie kaucyjnym?

Odpowiedź:

Tak. Jeśli firma zleca produkcję napoju (np. soku) i wprowadza go do obrotu pod własnym oznaczeniem – marką, logo lub innym elementem identyfikującym jako znak towarowy - staje się wprowadzającym. Oznacza to nie tylko obowiązek uczestnictwa w systemie kaucyjnym, ale także realizowania poziomów zbiórki i zapewnienia recyklingu butelek z tworzywa sztucznego. Wynika to z definicji wprowadzania do obrotu określonej w art. 8 pkt 23) lit. a) ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Zgodnie z tą definicją jest to podmiot wprowadzający do obrotu produkty w opakowaniach pod własnym oznaczeniem rozumianym jako znak towarowy, o którym mowa w art. 120 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. - Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1170), lub pod własnym imieniem i nazwiskiem lub nazwą, których wytworzenie zlecił innemu przedsiębiorcy.

5. Butelka szklana.

Odpowiedź:

Pytanie jest zbyt ogólne, aby udzielić odpowiedzi. Prosimy o przekazanie szczegółowych informacji na adres srodowisko@rev-log.com

6. Czy butelka na wino, która w innym kraju UE jest uznawana za opakowanie zwrotne, ale producent potwierdza, że nie jest przeznaczona do wielokrotnego użytku, podlega w Polsce obowiązkowi objęcia systemem kaucyjnym, czy może być z niego wyłączona?

Odpowiedź:

W zakresie butelek szklanych, systemem kaucyjnym objęte są tylko butelki wielokrotnego użytku, których wielokrotność jest potwierdzona w dokumentacji opakowania. Nie ma znaczenia, w jaki sposób butelka jest sprzedawana w innych krajach, ważne jest to, co wynika z dokumentów, którymi wprowadzający posługuje się w Polsce.

7. Czy butelki szklane i plastikowe na oliwę podlegają pod system kaucyjny?

Odpowiedź:

Nie podlegają, ponieważ oliwa nie jest napojem. Napojem jest płyn przeznaczony do bezpośredniego wypicia. Oliwa nie jest produktem przeznaczonym do wypicia, dlatego nie jest napojem.

8. Czy definicja „wprowadzenia do obrotu” w kontekście systemu kaucyjnego pozostaje bez zmian? A w przypadku importerów moment wprowadzenia produktu do systemu kaucyjnego następuje w chwili jego wprowadzenia na rynek polski (np. w momencie zakupu i sprowadzenia do Polski)?

Odpowiedź:

Definicja wprowadzenia do obrotu pozostaje bez zmian. Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, wprowadzenie do obrotu następuje w dniu:

- 1) wydania z magazynu albo przekazania osobie trzeciej, w przypadku opakowań i produktów w opakowaniach wytworzonych na terytorium kraju,
- 2) przywozu na terytorium kraju,
- 3) wystawienia faktury potwierdzającej odpowiednio wewnątrzwspólnotowe nabycie opakowań albo wewnątrzwspólnotowe nabycie produktów w opakowaniach.

Ważne jest to, że w przypadku gdy występują dwie rozbieżne daty, np. data FV jest inna niż data faktycznego pojawienia się na rynku polskim, jako datę wprowadzenia do obrotu uznaje się datę wcześniejszą. Data zakupu nie zawsze jest taka sama jak data sprowadzenia do Polski i w takich przypadkach należy przyjąć datę wcześniejszą.

9. Czy jest gdzieś zdefiniowany pitny produkt mleczny?

Odpowiedź:

Definicja produktów mlecznych jest zawarta w przepisach rozporządzenia (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z 29.04.2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego. W załączniku I do tego rozporządzenia w pkt 7.2. produkty mleczne określono jako produkty przetworzone, uzyskane w wyniku przetworzenia surowego mleka lub dalszego przetworzenia takich przetworzonych produktów. Definicja produktu przetworzonego znajduje się w art. 2 ust. 1 lit. o rozporządzenia (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie

„System kaucyjny w praktyce: obowiązek czy szansa dla biznesu?” – Q&A

higieny środków spożywczych (Dz.Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 1). Produkty przetworzone oznaczają środki spożywcze uzyskane w wyniku przetworzenia produktów nieprzetworzonych. Produkty te mogą zawierać składniki, które są niezbędne do ich wyprodukowania lub do nadania im specyficznego charakteru. Zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. m rozporządzenia 852/2004 przetwarzanie oznacza każde działanie, które znacznie zmienia produkt wyjściowy, w tym ogrzewanie, wędzenie, peklowanie, dojrzewanie, suszenie, marynowanie, ekstrakcję, wyciskanie lub połączenie tych procesów.

Bazując na powyższych definicjach, pitny produkt mleczny oznacza płyn zawierający mleko (w dowolnej formie i dowolnej zawartości).

10. Czy sklep poniżej 200 m² nie będący punktem zbiórki musi mieć w wyraźnym miejscu umieszczoną informację gdzie znajduje się najbliższy punkt zbiórki, czy brak tej informacji podlega karze?

Odpowiedź:

Nie ma takiego obowiązku. W praktyce jednak warto przygotować personel na pytania klientów i pomyśleć o kreatywnych sposobach informowania o punktach zbiórki. Może to być okazja do włączenia się w system lub budowania pozytywnego wizerunku poprzez działania edukacyjne, np. kampanie informacyjne czy udostępnienie narzędzi do wyszukiwania punktów zbiórki.

11. Czy sklep poniżej 200 m², jeżeli ma w ofercie towar w opakowaniu zwrotnym (piwo) musi być punktem zbiórki dla tej frakcji?

Odpowiedź:

Tak, taki sklep musi być punktem zbiórki. Zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, przedsiębiorca prowadzący jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego o powierzchni sprzedaży nie większej niż 200 m², w której użytkownikom końcowym są oferowane produkty będące napojami w opakowaniach będących butelkami szklanymi wielokrotnego użytku o pojemności do półtora litra, jest obowiązany do uczestniczenia w systemie kaucyjnym co najmniej w zakresie pobierania i zwracania kaucji **oraz zbierania** pustych opakowań.

12. W większości systemów kaucyjnych w Europie bon na kaucję nie ma terminu ważności, pomimo cyklicznych rozliczeń między operatorem a sklepami, czemu w Polsce możliwość realizacji bonu przez konsumenta w dłuższej perspektywie ma być problemem?

„System kaucyjny w praktyce: obowiązek czy szansa dla biznesu?” – Q&A

Odpowiedź:

Praktyka pokaże, czy będzie to problemem. Przed uruchomieniem systemu, część sklepów zgłasza tą kwestię jako problematyczną w kontekście miesięcznych rozliczeń z operatorem. Oczekiwaniem branży jest jak najbardziej płynne działanie systemu, właściwie na bieżąco. Z tego powodu pojawia się obawa, że może dojść do zakłóceń w przepływie rozliczeń. Warto zwrócić uwagę, że zgodnie z definicją zawartą w ustawie, kaucja jest kwotą pieniężną pobieraną w momencie sprzedaży, **zwracaną w momencie zwrotu** odpowiednio opakowania objętego systemem kaucyjnym albo odpadu opakowaniowego powstałego z opakowania objętego systemem kaucyjnym. Taki zapis daje potencjalnie możliwość interpretacji w kierunku określenia terminu ważności.

13. Czy napoje kawowe z mlekiem są objęte systemem kaucyjnym?

Odpowiedź:

Nie są objęte systemem, ponieważ spełniają definicję pitnego produktu mlecznego (szczegółowe informacje w odpowiedzi na pytanie numer 9). Zgodnie z art. 21a ust. 1 a) ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, obowiązek osiągnięcia poziomów selektywnego zbierania opakowań i odpadów opakowaniowych nie dotyczy wprowadzających produkty w opakowaniach na napoje będące mlekiem, jogurtem lub innym pitnym produktem mlecznym.

14. Czy w przypadku zbierania nieprofesjonalnego (chodzi konkretnie o II etap) takim zbierającym może być odrębna spółka (niepowiązana w żaden sposób ze sklepem, który odbiera opakowania od klienta)? Chodzi konkretnie o spółkę, która zajmuje się transportem odpadów, ale nie ma pozwolenia na zbieranie odpadów. Czy taka spółka będzie mogła uczestniczyć w systemie bez występowania o pozwolenie na zbieranie odpadów?

Odpowiedź:

Tak, spółka występująca na II etapie zbierania nie musi być powiązana ze sklepem i nie musi mieć zezwolenia na zbieranie odpadów. Zgodnie z art. 45 ust. pkt 13) ustawy o odpadach, z obowiązku uzyskania odpowiednio zezwolenia na zbieranie odpadów lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów zwalnia się zbierającego odpady opakowaniowe powstałe z opakowań objętych systemem kaucyjnym, przekazane mu przez punkty zbiórki (nieprofesjonalnych zbierających, czyli sklepy i inne punkty, w tym dobrowolne punkty zbiórki).

15. Jednostki gastronomiczne - obowiązki jak sprzedawcy detaliczni?

„System kaucyjny w praktyce: obowiązek czy szansa dla biznesu?” – Q&A

Odpowiedź:

W zakresie pobierania kaucji od klientów – tak, ale tylko w przypadku, gdy napoje są oferowane klientowi w opakowaniach. Podawanie napojów w obsłudze kelnerskiej nie podlega pod system kaucyjny w zakresie konieczności pobierania kaucji od klienta.

Punkt gastronomiczny będzie płacił kaucję w momencie zakupu napojów w opakowaniach u dostawcy, ponieważ będzie użytkownikiem końcowym w rozumieniu przepisów ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Zgodnie z art. 8 pkt 15c) ustawy, użytkownikiem końcowym jest podmiot, który nabywa je w celu spożycia przez siebie lub inne osoby, a nie dalszej sprzedaży. W myśl art. 40g ust. 16 ustawy, kaucję pobiera się na etapach dystrybucji, poprzedzających sprzedaż tego produktu użytkownikowi końcowemu oraz od użytkownika końcowego nabywającego ten produkt.

16. Czy na początku działania systemu kaucja będzie pobierana/wypłacona dla opakowań nieoznakowanych?

Odpowiedź:

Nie, kaucja będzie pobierana i wypłacana dla opakowań oznakowanych symbolem kaucji.

17. Czy sklep poniżej 200 m² nie musi pobierać i ewidencjonować kaucji?

Odpowiedź:

Sklep o powierzchni sprzedaży poniżej 200 m², który jest objęty systemem kaucyjnym musi pobierać kaucje. Zasady rozliczania kaucji i jej ewentualnej musi określić umowa z operatorem. Obowiązkowa ewidencja wynikająca z ustawy musi natomiast obejmować liczbę nabytych i sprzedanych produktów będących napojami w opakowaniach na napoje objętych systemem kaucyjnym.

18. Jaka norma określa czy opakowanie szklane jest wielokrotnego użytku? Czy może to być norma własna producenta, która stanowi, że suplement diety w formie syropu jest pakowany jest w opakowanie szklane, jednorazowe? Czy np. określa to huta, jako producent butelek?

Odpowiedź:

Wielokrotne użycie potwierdza norma PN-EN 13429:2004 "Opakowania – Wielokrotne użycie". Jest to norma zharmonizowana z europejską normą EN 13429. Według normy opakowanie wielokrotnego użytku to takie, które spełnia poniższe warunki:

„System kaucyjny w praktyce: obowiązek czy szansa dla biznesu?” – Q&A

- ✓ wielokrotność użycia opakowania jest zamierzonym celem,
- ✓ możliwe jest przywracanie opakowania do użytku zgodnie z jego przeznaczeniem,
- ✓ możliwe jest ponowne napełnienie opakowania,
- ✓ możliwe jest ponowne użycie, ponieważ istnieją rozwiązania rynkowe wspierające takie rozwiązania.

Norma wskazuje również, że ponowne użycie jest dopuszczalne wyłącznie w przypadku, gdy opakowanie:

- ✓ jest nieuszkodzone,
- ✓ jest uszkodzone w niewielkim stopniu i może być naprawione,
- ✓ może być przywrócone do ponownego użycia w wykorzystaniem metod, które nie stwarzają zagrożenia dla zdrowia, życia ludzi i środowiska.

O spełnienie wymagań należy pytać producenta, który musi posiadać dokumenty potwierdzające zgodność z normą PN-EN 13429:2004 (a nie własną, wewnętrzną normą).

19. Czy napoje zapakowane w plastikowe kubki z foliowym wieczkiem objęte są systemem kaucyjnym?

Odpowiedź:

Kubki nie są objęte systemem kaucyjnym (objęte są jednorazowe butelki plastikowe, jednorazowe puszki i butelki szklane wielokrotnego użytku).

20. Proszę jeszcze raz o doprecyzowanie kto jest PODMIOTEM REPREZENTUJĄCYM.

Odpowiedź:

Podmiotem reprezentującym jest podmiot spełniający poniższe warunki:

- ✓ jest spółką akcyjną mającą siedzibę na terytorium kraju, utworzoną przez wprowadzających produkty w opakowaniach na napoje lub wprowadzających bezpośrednio produkty w opakowaniach na napoje, lub reprezentujące ich związki pracodawców lub izby gospodarcze;
- ✓ jego akcjonariuszami są wyłącznie podmioty, o których mowa powyżej;
- ✓ członkowie jego rady nadzorczej, członkowie jego zarządu ani jego prokurenci nie byli skazani prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;

„System kaucyjny w praktyce: obowiązek czy szansa dla biznesu?” – Q&A

- ✓ nie był prawomocnie skazany na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2024 r. poz. 1822);
- ✓ realizuje określone w ustawie obowiązki, a dochody uzyskane w ramach wykonywanej działalności gospodarczej przeznacza wyłącznie na cele statutowe;
- ✓ wykonuje wyłącznie działalność związaną z gospodarowaniem opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz organizowaniem i prowadzeniem systemu kaucyjnego;
- ✓ posiada zezwolenie wydane przez ministra właściwego ds. klimatu i środowiska;
- ✓ posiada kapitał zakładowy wynoszący co najmniej 5 000 000 zł.

Zadania podmiotu reprezentującego:

- ✓ selektywne zbieranie opakowań i odpadów opakowaniowych w celu osiągnięcia wymaganych poziomów zbierania;
- ✓ odbieranie opakowań i odpadów opakowaniowych z jednostek handlu detalicznego i hurtowego oraz innych punktów zbierających opakowania i odpady opakowaniowe, objętych systemem kaucyjnym;
- ✓ transport opakowań do wprowadzającego produkty w opakowaniach na napoje lub wprowadzającego bezpośrednio produkty w opakowaniach na napoje oraz odpadów opakowaniowych do zakładu przetwarzania odpadów;
- ✓ prowadzenie ewidencji i sporządzanie sprawozdań;
- ✓ rozliczenie kaucji z jednostkami handlu detalicznego i hurtowego oraz innymi punktami zbierającymi opakowania i odpady opakowaniowe objęte systemem kaucyjnym, w szczególności finansowanie wypłat kaucji dla użytkownika końcowego;
- ✓ finansowanie kosztów zbierania opakowań i odpadów opakowaniowych przez przedsiębiorcę prowadzącego jednostkę handlu detalicznego i hurtowego oraz inny punkt zbierający opakowania i odpady opakowaniowe objęte systemem kaucyjnym.

21. Czy sklep poniżej 200 m² ma jakieś obowiązki w BDO, jaki jest obieg pobranej kaucji?

Odpowiedź:

Obieg pobranej kaucji musi określić umowa z operatorem. Zgodnie z art. 44 ust. 4 ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, przedsiębiorca prowadzący jednostkę handlu detalicznego lub

„System kaucyjny w praktyce: obowiązek czy szansa dla biznesu?”

– Q&A

hurtowego o powierzchni sprzedaży nie większej niż 200 m² jest obowiązany do zawarcia umowy, w formie pisemnej, w postaci papierowej lub elektronicznej lub w formie dokumentowej, pod rygorem nieważności, z co najmniej jednym podmiotem reprezentującym, który się do niego zgłosił. Według doniesień rynkowych, kierunek kontaktu będzie odwrotny, tj. sklep będzie zgłaszał się do operatora (podmiotu reprezentującego), aby skutecznie rozliczyć kaucję. Praktyka pokaże, jak będzie prowadzony ten proces. Sklep o powierzchni sprzedaży poniżej 200 m² nie raportuje do BDO, ale musi prowadzić ewidencję nabytych i wydanych produktów objętych systemem kaucyjnym (w formie papierowej lub elektronicznej).